

Obsługa karty dźwiękowej

21.12.2010, wtorek TN godz. 15¹⁵

1 Zadania do wykonania.

Pierwszą częścią ćwiczenia była odtworzenie dźwięku z pliku typu *wave* za pomocą:

- funkcji `PlaySound()`,
- komend `WaveOut*`
- DirectX – `DirectSound`, wraz z dodatkowymi efektami.

Kolejnym zadaniem było nagranie dźwięku za pomocą komend `WaveIn*`.

2 Opis programu.

2.1 Funkcja *main()*.

Główna funkcja programu zawiera pętlę nieskończoną, w której wybierane są czynności do wykonania, obejmujące odtwarzanie i zatrzymywanie plików *wave* o wskazanej nazwie. Program oczekuje wyboru, za każdym razem po wyświetleniu pełnego menu przedstawiającego dostępne opcje.

Kombinacja klawiszy `CTRL+C` powoduje wyjście z pętli, zamknięcie portu i zakończenie programu.

Główna pętla w funkcji *main()* przedstawiona jest na listingu 1.

```
int _tmain(int argc, _TCHAR* argv[])
{
    char ch;
    char nazwa[100];
    //char * nazwa = {"a.wav\0"};

    while (true) {
        cout << " == DOSTEPNE FUNKCJE ==\n";
        cout << "\t1) Odtwarzaj plik o wskazanej nazwie (PlaySond())\n";
        cout << "\t2) Stop (PlaySond())\n";
        cout << "\t3) Odtwarzaj plik o wskazanej nazwie (WaveOut())\n";
        cout << "\t4) Stop (WaveOut())\n";
        cout << "\t5) Pauza (WaveOut())\n";
        cout << "\t6) Odtwarzaj plik o wskazanej nazwie (DirectSound)\n";
        cout << "\t7) Nagraj dzwiek o dlugosci 5 sekund (WaveIn())\n";
        cout << "\t8) Odtwarzaj nagrany dzwiek (WaveIn())\n";
        cout << "\tCTRL+C) Koniec\n";
        cout << "Wybor: ";
        //pobieranie znaku z klawiatury
```

```

ch = getch();
// ewentualne zamykanie programu kombinacja klawiszy CTRL+C
if (ch == 3)
    break;

switch (ch) {
case '1':
    cout << "\nPodaj nazwe pliku (PlaySond()): ";
    cin >> nazwa;
    odtwarzaj((LPCSTR)nazwa);
    cout << endl;
    break;

case '2':
    cout << "\nStop";
    stop();
    cout << endl << endl;
    break;

case '3':
    cout << "\nPodaj nazwe pliku (WaveOut()): ";
    cin >> nazwa;
    wczytajWav((LPCSTR)nazwa);
    cout << endl;
    break;

case '4':
    stopWav();
    cout << endl;
    break;

case '5':
    pauzaWav();
    if (pauza == true)
        cout << "PAUZA";
    else
        cout << "RESUME";
    cout << endl << endl;
    break;

case '6':
    cout << "\nPodaj nazwe pliku (DirectSound): ";
    cin >> nazwa;
    odtwarzajDirectSound((LPCSTR)nazwa);
    cout << endl;
    break;

case '7':
    cout << "\nRozpoczeto nagrywanie - 5 sekund (WaveIn) ";
    nagrajWav();
    cout << endl;
    break;

case '8':
    cout << "\nOdtwarzanie (WaveIn) ";
    odtworzWav();
    cout << endl;
    break;

    }
}
cout << "\nKoniec." << endl;
return 0;
}

```

Listing 1.

2.2 Odtwarzanie za pomocą *PlaySound()*.

Wykorzystywanie funkcji `PlaySound()` jest najprostszą metodą na odtwarzanie dźwięków. Na zajęciach odtwarzanie dźwięków za pomocą tej funkcji wykonywane jest wewnątrz funkcji `odtwarzaj()` przedstawionej na listingu 2. Jej argumentem jest nazwa pliku. Wszystkie niezbędne do odtworzenia dźwięku czynności wykonywane są automatycznie.

Funkcja `stop()` przedstawiona jest na listingu 3. Umożliwia ona zatrzymanie odtwarzanego aktualnie dźwięku.

```
void odtwarzaj (LPCSTR nazwa) {  
    PlaySound(nazwa, NULL, SND_FILENAME | SND_ASYNC);  
}
```

Listing 2.

```
void stop () {  
    PlaySound(NULL, NULL, SND_ASYNC);  
}
```

Listing 3.

2.3 Odtwarzanie za pomocą *WaveOut**.

Odtwarzanie dźwięków za pomocą komend `WaveOut*` jest nieco bardziej skomplikowane niż to, opisane w punkcie 2.2 .

Pierwszą, niezbędną czynnością jest otwarcie pliku *wave* i wczytanie wszystkich informacji o zapisanym dźwięku, takich jak liczba kanałów, częstotliwość próbkowania, liczba bitów na próbkę itd. Podstawowe informacje o pliku wyświetlane są w konsoli podczas otwierania. Następnie tworzony jest bufor na próbki i kopiowane są do niego dane audio. Do odtworzenia dźwięku z bufora, należy jeszcze wywołać funkcję `waveOutPrepareHeader()`, przygotowującą blok danych do odtworzenia, obejmującą czasochłonne przetwarzanie bufora i nagłówka raz podczas inicjalizacji. Właściwe odtwarzanie wykonywane jest w momencie wywołania funkcji `waveOutWrite()`. Kod funkcji `wczytajWav()` przedstawiony jest na listingu 4.

Możliwe jest kilkukrotne wywołanie po sobie opisywanej funkcji, co skutkuje nałożeniem się odtwarzanych dźwięków, jednak na zajęciach zostało dodane zabezpieczenie w postaci dodatkowej zmiennej *gra*, która uniemożliwia wykonanie tego typu działania.

```
bool wczytajWav (LPCSTR nazwa) {  
    if (gra == true) {  
        cout << "BLAD: Dzwiek jest juz odtwarzany." << endl;  
        return false;  
    }  
    pauza = false;  
  
    FILE *plik;  
    plik = fopen(nazwa, "rb");  
    WAVEFORMATEX wav;  
    if (plik) {  
        BYTE id[5];  
        id[4] = 0;  
        DWORD size;
```

```

fread(id, sizeof(BYTE), 4, plik);
if (!strcmp((char *)id, "RIFF")) {
    cout << "ChunkID: " << (char*)id << endl;

    fread(&size, sizeof(DWORD), 1, plik);
    cout << "Chunk Size: " << size << endl;

    // przesuwamy sie na 20 bajt pliku
    fseek(plik, 20, SEEK_SET);
    // czytamy format pliku
    fread(&(wav.wFormatTag), 2, 1, plik);
    cout << "Format pliku (kod): " << wav.wFormatTag << endl;
    // czytamy liczbe kanalow
    fread(&(wav.nChannels), 2, 1, plik);
    cout << "Liczba kanalow: " << wav.nChannels << endl;
    // czytamy liczbe probek na sekunde
    fread(&(wav.nSamplesPerSec), 4, 1, plik);
    cout << "Liczba prbek//s: " << wav.nSamplesPerSec << endl;
    // liczba bajtow na sekunde (srednio)
    fread(&(wav.nAvgBytesPerSec), 4, 1, plik);
    // liczba bajtow na probke dla obydwu kanalow
    fread(&(wav.nBlockAlign), 2, 1, plik);
    // liczba bitow na probke
    fread(&(wav.wBitsPerSample), 2, 1, plik);
    cout << "Liczba bitow//probke: " << wav.wBitsPerSample << endl;
    // rozmiar informacji dodatkowych o pliku
    wav.cbSize = 0;

    // otwieramy urzadzenie waveOut
    if(waveOutOpen(&hwaveout, WAVE_MAPPER, &wav, NULL, NULL,
        CALLBACK_NULL) != MMSYSERR_NOERROR) {
        fclose(plik);
        cout << "Blad otwierania waveOutOpen()" << endl;
        return false;
    }

    // 40 bajt pliku
    fseek(plik, 40, SEEK_SET);
    // dlugosc bloku danych
    fread(&(wavhdr.dwBufferLength), 4, 1, plik);

    // alokacja pamieci na bufor z danymi
    wavhdr.lpData = (LPSTR)malloc(wavhdr.dwBufferLength);
    if(wavhdr.lpData == NULL) {
        fclose(plik);
        cout << "Blad alokacji pamieci." << endl;
        return false;
    }

    // kopiowanie danych do bufora
    if(fread(wavhdr.lpData, wavhdr.dwBufferLength, 1, plik) != 1) {
        fclose(plik);
        cout << "Blad kopiowania danych do bufora." << endl;
        return false;
    }

    wavhdr.dwFlags = 0;
    wavhdr.dwLoops = 0;

    // przygotowania
    if(waveOutPrepareHeader(hwaveout, &wavhdr, sizeof(WAVEHDR)) !=
        MMSYSERR_NOERROR) {
        cout << "Blad przygotowywania do odtwarzania.";
        return false;
    }

```

```

    }

    // zapisywanie do karty dzwiekowej
    if(waveOutWrite(hwaveout,&wavhdr,sizeof(WAVEHDR)) !=
        MMSYSERR_NOERROR) {
        cout << "Bład zapisywania danch." << endl;
        return false;
    }

    gra = true;
} else
    cout << "Format pliku inny niz RIFF." << endl;
fclose (plik);
} else
    cout << "Bład wczytywania pliku " << nazwa << endl;

fclose(plik);
return 0;
}

```

Listing 4.

Dodatkowo do odtwarzania za pomocą WaveOut* utworzone zostały procedury pauzowania i zatrzymywania odtwarzanego pliku. Przedstawione zostały na listingach 5 i 6.

```

void pauzaWav () {
    if (pauza == true) {
        pauza = false;
        waveOutRestart (hwaveout);
    } else {
        if (waveOutPause (hwaveout) != MMSYSERR_NOERROR)
            cout << "Bład pauzowania." << endl;
        else
            pauza = true;
    }
}

```

Listing 5.

```

void stop () {
    PlaySound(NULL, NULL, SND_ASYNC);
}

```

Listing 6.

2.4 Odtwarzanie za pomocą *DirectX - DirectSound*.

Możliwe jest również odtwarzanie dźwięków w sposób bardziej zaawansowany z dodatkowymi efektami (np. echo) za pomocą DirectSound, będącego częścią pakietu DirectX.

Aby odtworzyć dźwięk za pomocą DirectSound należy utworzyć interfejs IDirectSound za pomocą metody *DirectSoundCreate()*, następnie stworzyć obiekt DirectSoundBuffer za pomocą funkcji *CreateSoundBuffer()*. Od tego momentu można zapisywać dane do bufora wskazywanego przez wskaźnik zwrócony przez funkcję *Lock()* interfejsu IDirectSound. Po zakończeniu zapisywania danych do bufora i odblokowaniu go w identyczny sposób funkcją *Unlock()* możliwe jest odtworzenie dźwięku za pomocą funkcji *Play()* tego samego interfejsu. Niestety z nieznanych przyczyn wywołanie funkcji *Lock()* kończy się z niewyjaśnionych przyczyn błędem DSERR_PRIOLEVELNEEDED co uniemożliwia poprawne odtworzenie dźwięku.

Listing funkcji *odtwarzajDirectSound()* odtwarzającej dźwięk z pliku o nazwie podanej w parametrze za pomocą DirectSound przedstawiony jest na listingu 7.

```
bool odtwarzajDirectSound (LPCSTR nazwa) {
    HRESULT hr;
    CoInitialize(NULL);

    hr = DirectSoundCreate(NULL, &lpDSO, NULL);

    DSBUFFERDESC bd;
    LPDIRECTSOUNDBUFFER ppdsb;

    memset (&bd, 0, sizeof (DSBUFFERDESC));
    bd.dwSize = sizeof (DSBUFFERDESC);
    bd.dwFlags = DSBCAPS_PRIMARYBUFFER;
    bd.dwBufferBytes = 0;
    bd.lpwfxFormat = NULL;

    HANDLE bufor;
    WAVEFORMATEX * wav;

    lpDSO->SetCooperativeLevel(GetDesktopWindow(), DSSCL_PRIORITY);
    if(DS_OK != lpDSO->CreateSoundBuffer( &bd, &ppdsb, NULL ))
        cout << "Blad CreateSoundBuffer" << endl;

    LPVOID lpvWrite;
    DWORD dwLength;
    LPVOID lpvWrite2;
    DWORD dwLength2;

    int tmp;

    tmp = ppdsb->Lock(
        0,
        0,
        &lpvWrite,
        &dwLength,
        NULL,
        NULL,
        DSBLOCK_ENTIREBUFFER);

    if (tmp == DS_OK) {
        wav = wczytajPlik(nazwa, lpvWrite);
        dwLength = wavhdr.dwBufferLength;

        if (bufor == 0)
            cout << "Blad alokacji pamieci.22" << endl;
    } else if (tmp == DSERR_PRIOLEVELNEEDED)
        cout << tmp << endl;

    ppdsb->Unlock(lpvWrite, dwLength, NULL, 0);

    if (DS_OK == lpDSO->CreateSoundBuffer (&bd, &ppdsb, NULL)) {
        ppdsb->SetFormat (wav);
    }

    ppdsb->SetCurrentPosition (0);

    ppdsb->SetVolume(DSBVOLUME_MAX);

    if (ppdsb->Play(0, 0, DSBPLAY_LOOPING) != DS_OK) {
        cout << "BLAD: ppdsb->Play()" << endl;
    }
}
```

```

        return true;
    }

```

Listing 7.

2.5 Nagrywanie za pomocą *WaveIn**.

Nagrywanie za pomocą *WaveIn** zostało zrealizowane tak jak przedstawiono na listingu 8. Na początku należy ustawić parametry nagrywania, takie jak liczba kanałów, częstotliwość próbkowania, rozmiar próbki i rozmiar nagrania (podawany w sekundach). Otwarcie urządzenia wejściowego do nagrywania realizowane jest za pomocą funkcji *waveInOpen()*. Do nagrania dźwięku należy jeszcze przygotować bufor na dane alokując na niego dane oraz wywołując funkcję *waveInPrepareHeader()*. Po wykonaniu opisanych czynności możliwe jest rozpoczęcie właściwego nagrywania funkcją *waveInStart()*. W przypadku niepowodzenia zaalokowana pamięć jest zwalniana.

```

void nagrajWav() {

    unsigned short Channels      = 1;          //kanałów: 1-mono, 2-stereo
    unsigned long  SamplesPerSecond = 44100;   //probki na sekunde
    unsigned short BitsPerSample  = 8;         //rozmiar próbki
    unsigned long  RecordSeconds   = 5;        //dlugosc nagrania

    WaveFormat.wFormatTag      = WAVE_FORMAT_PCM;
    WaveFormat.nChannels       = Channels;
    WaveFormat.nSamplesPerSec  = SamplesPerSecond;
    WaveFormat.wBitsPerSample  = BitsPerSample;
    WaveFormat.nAvgBytesPerSec = SamplesPerSecond * Channels;
    WaveFormat.nBlockAlign     = (Channels*BitsPerSample)/8;
    WaveFormat.cbSize          = 0;

    int Res = waveInOpen(&WaveHandle, WAVE_MAPPER, &WaveFormat, 0, 0,
                        WAVE_FORMAT_QUERY);
    if (Res == WAVERR_BADFORMAT) return;

    //otwieramy urzadzenie
    Res = waveInOpen(&WaveHandle, WAVE_MAPPER, &WaveFormat, 0, 0, CALLBACK_WINDOW);

    BufferSize = RecordSeconds * (BitsPerSample / 8) * SamplesPerSecond * Channels;
    Buffer = new char [BufferSize];

    //przygotowania
    WaveHeader.dwBufferLength = BufferSize;
    WaveHeader.dwFlags       = 0;
    WaveHeader.lpData        = Buffer;

    //przygotowujemy naglowek
    Res = waveInPrepareHeader(WaveHandle, &WaveHeader, sizeof(WAVEHDR));
    if(Res) {
        cout << "Bład przygotowania naglowka" << endl;
        if(Buffer)
            delete Buffer;
        return;
    }

    Res = waveInAddBuffer(WaveHandle, &WaveHeader, sizeof(WAVEHDR));

    //zaczynamy nagrywanie dzwieku
    Res = waveInStart(WaveHandle);
    if(Res!=MMSYSERR_NOERROR){
        cout << "Bład nagrywania dzwieku" << endl;
        if(Buffer)

```

```

        delete Buffer;
    return;
}
}

```

Listing 8.

Odtwarzanie nagranych dźwięków odbywa się za pomocą funkcji *odtworzWav()* przedstawionej na listingu 9. Odtwarzanie odbywa się za pomocą funkcji *waveOutWrite()*, podobnie jak opisano w punkcie 2.3 z pominięciem fragmentu wczytującego plik wave, ponieważ dane do odtworzenia są już w buforze.

```

void odtworzWav() {
    int Res = waveOutOpen(&WaveOUTHandle, WAVE_MAPPER, &WaveFormat, 0, 0,
                          WAVE_FORMAT_QUERY);
    if (Res == WAVERR_BADFORMAT)
        return;

    //otwieramy urządzenie
    Res = waveOutOpen(&WaveOUTHandle, WAVE_MAPPER, &WaveFormat, 0, 0,
                      CALLBACK_WINDOW);
    waveOutPrepareHeader(WaveOUTHandle, &WaveHeader, sizeof(WAVEHDR));
    waveOutWrite(WaveOUTHandle, &WaveHeader, sizeof(WAVEHDR));
}

```

Listing 9.

3 Wnioski.

W systemie Windows dostępnych jest wiele różnych możliwości odtwarzania i nagrywania dźwięku. Wszystkie różnią się oferowanymi możliwościami, jak i stopniem trudności użycia.

Przy odtwarzaniu należy zwrócić uwagę na odpowiednie ustawienie parametrów odtwarzania takich jak częstotliwość próbkowania, liczba bitów na próbkę czy liczba kanałów.